

JUDr. Ing. Helena Svatošová
advokátka reg. č. ČAK 11843, IČ 71094580
Husinecká 21, 130 00 Praha 3
tel./fax: + 420 222 515 564, gsm: + 420 776 890 170
e-mail: svatosova@akhs.cz, web: www.akhs.cz

Krajský soud v Hradci Králové
Čsl. armády 218
502 08 Hradec Králové

DOPORUČENOU POŠTOU

ke sp. zn. 16 C 3/2008

V Praze dne 14. května 2008

Žalobce: Petr Uhl, nar. 8.12.1941, bytem Londýnská 7, 120 00 Praha 2

práv. zast. JUDr. Ing. Helenou Svatošovou, advokátkou reg.č. ČAK 11843 se
sídlem Husinecká 21, 130 00 Praha 3

Žalovaná: JUDr. Renata Vesecká, bytem Havlíčkův Brod, Žižkova 653, PSČ 580 01
adresa pro doručování: Nejvyšší státní zastupitelství, Jezuitská 4, 660 55
Brno

práv. zast. JUDr. Daliborem Kalcsem, advokátem reg.č. ČAK 1860
se sídlem Škroupova 719, 500 02 Hradec Králové

**REPLIKA K VYJÁDŘENÍ ŽALOVANÉ K ŽALOBĚ NA OCHRANU
OSOBNOSTI NA ODSTRANĚNÍ NÁSLEDKŮ ZÁSAHU DO
OSOBNOSTNÍCH PRÁV**

D v o j m o

Bez příloh

Žalobce považuje za potřebné vyjádřit se k právnímu názoru žalované ohledně pasivní legitimace ve věci. Podle vyjádření žalované ze dne 20.3.2008 žalovaná v televizním pořadu vystupovala jako „*představitelka Nejvyššího státního zastupitelství ČR*“ a z toho dovozuje nedostatek pasivní legitimace. Žalovaná tedy zřejmě usuzuje, že nároky žalobce by měly být vymáhány po státu reprezentovaném zde Nejvyšším státním zastupitelstvím.

V tomto případě by se s ohledem na novelu provedenou zákonem č. 160/2006 Sb. musel domáhat žalobce nápravy své nemajetkové újmy v režimu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a to uplatněním náhrady nemajetkové újmy podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Žalobce uvádí, že tato konstrukce nemůže obstát. Jak napovídá samotný název shora uvedeného předpisu a též jeho § 5, zvláštní režim právní úpravy se vztahuje pouze na *rozhodnutí* či *úřední postup*. Výrok, kterým žalovaná zasáhla do osobnostních práv žalobce bezpochyby není rozhodnutím a z níže uvedených důvodů jej nelze považovat ani za úřední postup. Aby šlo o postup „úřední“, „*musí tak postupovat osoby, které plní úkoly státního orgánu a tento postup musí sloužit výkonu státní moci*“ (Vojtek, P. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci: komentář*, 1. vyd., Praha, C.H.Beck, 2005, s. 74). Tvrzení žalované, které je předmětem sporu však při nejlepší vůli nelze označit za postup k realizaci výkonu státní moci.

Nesprávný úřední je pak ustáleně vykládán jako „*porušení pravidel předepsaných právními normami pro počínání státního orgánu při jeho činnosti*“ (např. Vojtek, P. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci: komentář*, 1. vyd., Praha, C.H.Beck, 2005, s. 69). Jednání žalované spočívající v osočení žalobce ohledně jeho článků však relevantní zákony (zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství ani případně trestní řád) vůbec nepředvídají ani tedy nijak neupravují.

Ani aplikace ochrany dané žalobci zákoníkem občanským v hypotetickém případě vyloučení použití zákona č. 82/1998 Sb., je pasivní legitimace zcela zjevně daná u žalované a nikoli státního zastupitelství resp. státu a to na základě níže uvedeného.

Žalobce nepopírá, že žalovaná byla do diskusního pořadu *Otázky Václava Moravce* dne 4.11.2007 pozvána v souvislosti s výkonem své funkce nejvyšší státní zástupkyně. Její komentáře, vysvětlení, vyjádření v pořadu však nemohou být považovány za úřední postup ani za výkon funkce předpokládané zákonem. Nelze jej ani přičíst státnímu zastupitelství coby orgánu státu, neboť ani vzdáleně nejde o činnosti, které zákon tomuto orgánu svěřuje.

Zákon č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství totiž mezi působnost státního zastupitelství vymezenou v § 4 neřadí informační a osvětovou činnost či aktivity, které by spočívaly v účasti v diskusních pořadech hromadných sdělovacích prostředků. Ani mezi oprávněními nejvyššího státního zástupce vypočtená v § 12 daného zákona nenalezneme pravomoc, která by odpovídala působení žalované v pořadu *Otázky Václava Moravce*.

Jako u mnoha dalších osob v politických funkcích je účast v podobných pořadech zejména využitím fóra umožňujícího politikům a vysokým státním úředníkům (jejichž činnost má politický přesah) prezentovat své postoje, záměry, obhajovat či

vysvětlovat svá jednání vyvolávající pozornost veřejnosti. Jakkoli je tématem diskuse v tomto typu pořadů především výkon jejich aktuální funkce (byť není výjimkou i probírání otázek jejich osobního života), jde o zcela dobrovolnou činnost daných osob, zpravidla v jejich volném čase (zpravidla též ve dny pracovního klidu) a obecně považovanou za prostředek jejich osobního *public relations*.

Zejména výroky žalované týkající se novinářské činnosti žalobce pak v žádném případě nemohou považovány za jednání státního zastupitelství.

Názor žalobce dokládá ostatně i bohatá judikatura ve skutkově podobných věcech, tedy domáhání se práv na ochranu osobnosti osobami postiženými výroky různých politiků (mj. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 79/2001, 30 Cdo 2712/2005, 30 Cdo 2092/2007 či věc Krajského soudu v Brně sp. zn. 24 C 91/2006.

Ve shora uvedených sporech na ochranu osobnosti byly právní názory, že tvrzení politiků vyjadřujících se k jednotlivým osobám nutno přičítat politickým stranám, které reprezentují, Nejvyšším soudem přesvědčivě vyvráceny.

Například ve skutkově velmi podobné věci kritiky politika na adresu novináře ve formě vystoupení politika v hromadném sdělovacím prostředí (věc NS ČR 30 Cdo 2712/2005) Nejvyšší soud dospěl k závěru, že pasivně legitimovaným je jednoznačně fyzická osoba coby autor výroku a nikoli politická strana, za niž jinak též jedná. Nejvyšší soud stanoví pro posouzení přičitatelnosti výroků konkrétní osoby osobě jiné tato pravidla: *„Soud se musí zabývat splněním předpokladu tohoto druhu odpovědnosti, a to že právnická osoba vědomě použila takové osoby a že taková osoba vědomě jednala, byla použita za právnickou osobu v rámci pověřením vymezené činnosti. Je-li totiž na základě zhodnocení všech okolností konkrétního případu – především z hlediska místního, časového a věcného vztahu k plnění činnosti – na místě závěr, že se činnost použité osoby již neděla v rámci pověřením vymezené činnosti, ale šlo o vybočení (exces) z tohoto rámce, o jednání za jiného z vlastní iniciativy a ve vlastním zájmu, postihují občanskoprávní sankce podle ustanovení § 13 obč. zák. přímo tuto použitou osobu. Právě tak, pokud předseda politické strany **vytvoří svůj názor** na určitou událost a přitom zároveň **nejde o názor přijatý oprávněným orgánem** politické strany, **odpovídá ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu postižené fyzické osobě za neoprávněný zásah do osobnostních práv sám předseda politické strany, nikoli však politická strana sama.**“*

Platí to i v případě věci Krajského soudu v Brně sp. zn. 24 C 91/2006, kde byly výroky zasahující dle žalobce do práva na ochranu osobnosti vysloveny žalovaným nadto v jisté souvislosti s výkonem veřejné moci, resp. funkce žalovaného coby radního města Brna. I zde však nebylo pochyb o pasivní legitimaci žalovaného coby soukromé fyzické osoby.

Nadto, i z formy a kontextu (výrok je vybočením z tématu zcela jiného) výroku žalované je nepochybné, že tento výrok žalované, který je předmětem sporu, je subjektivním tvrzením žalované a představoval by vybočení z oprávnění a povinností nejvyšší státní zástupkyně i státního zastupitelství, i pokud by je žalovaná v daný okamžik realizovala. Proto jej nelze podle § 420 odst. 2 obč. zák. přičítat těmto státním orgánům ani jiné instituci.

Žalobce závěrem dodává, že přijetí konstrukce žalované by vedlo ke zcela absurdním závěrům. Okruh situací, kdy lze přičítat výroky a vyjádření celé řady osob jednajících za osoby jiné rozšířil tak, že by byla dána téměř bezbřehá odpovědnost státních orgánů, ale i právnických osob soukromého práva za velmi širokou množinu různých typů vyjádření osob jednajících jejich jménem v různém stupni souvislosti s činností těchto subjektů.

K vyjádření žalované dále žalobce poukazuje na to, že pokud žalovaná tvrdí, že „*není pravdou, že došlo k zásahu do osobnostních práv žalobce*“, není toto její tvrzení nijak zdůvodněno ani podpořeno navrženými důkazy. Žalobce tedy má za to, že žalovaná v tomto nedostála své povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní podle § 101 odst. 1 písm. a) a § 120 odst. 1 o.s.ř.

Z důvodů shora uvedených žalobce trvá na svém návrhu.

JUDr. Ing. Helena Svatošová,
v plné moci za Petra Uhla